

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

60-1

100 Státní archeologický ústav 100 let moderní archeologie v českých zemích

BRNO 2019

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 60
Volume 60

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Lumír Poláček

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Rudolf Procházka, Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Zdeňka Pavková, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Šimon Ungerman

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce

Mušov, „Na pískách“. Fragment lučkovité spony s pravoúhloú destičkou
a knoflíky (obr. 3, str. 146).

Cover Photography

Mušov, “Na pískách”. Fragment of the square-headed bow brooch decorated
with knobs (Fig. 3, Pg. 146).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2019
Náklad 400 ks

Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2019 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

LICHNOV (K. Ú. LICHNOV U BRUNTÁLU, OKR. BRUNTÁL)

„Pod Kukačkou“. Doba římská. Jednotlivé nálezy. Záchranný výzkum, povrchový sběr.

Při výstavbě poldru s názvem Suchá nádrž Lichnov III. na Tetřevském potoce, proběhl archeologický dohled na parcelách číslo 1869, 1897, 1914, 1917, 1935, 1956, 1964 a 1976. V rámci dohledu u prováděných strojních skrývek povrchů (z větší části se jednalo o pastviny) a terénních výkopů byl realizován povrchový sběr a namátkový detektorový průzkum dotčených ploch (číslo akce Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště Ostrava 91/15). Zkoumaná lokalita se nalézá z větší části v inundačním území Tetřevského potoka, lokalizace výzkumu WGS-84: 50°00'30.79"N, 17°36'50.06"E (další osídlení katastru Bříza, Janáková 2010).

V rámci strojních skrývek prostoru pastvin byl prováděn povrchový sběr, při kterém byly nalezeny cca 0,2 m pod úrovní původního terénu v jílovitohlinitě uloženě dva keramické fragmenty nádob, rámcově datované do doby římské. Jednalo se o jeden velmi drobný zlomek výdutě zdobený drážkou a jeden okraj mísy charakteristického šedého výpalu z jemně plavené hlíny.

Dále zde byly nalezeny čtyři drobné silicidové úštěpy (u dvou antropogenita sporná), a dva velmi drobné zlomky čepelek, z nichž jedna byla po zlomení přepálena. Silicity lze pouze obecně datovat do období pravěku. Hlavní složku výzkumem získaných artefaktů tvořily nálezy z období středověku a novověku (viz příslušný oddíl v druhém čísle tohoto ročníku).

Pavel Malík

Literatura

Bříza, S., Janáková, M. 2010: Lichnov (okr. Bruntál). *Přehled výzkumů* 51, 384.

Resumé

Lichnov (Kat. Lichnov u Bruntálu, Bez. Bruntál), „Pod Kukačkou“. Römische Kaiserzeit. Einzelfunde. Rettungsgrabung.

OHROZIM (OKR. PROSTĚJOV)

„Hrabovec“, parcela č. 367/20. Doba římská. Sídliště (?). Záchranný výzkum.

Ve dnech 11. až 20. září 2018 probíhal záchranný archeologický výzkum vyvolaný akcí „Infrastruktura

pro RD - lokalita Hrabovec, k. ú. Ohrozim, okr. Prostějov“. Na ploše budoucí komunikace (ZM ČR 1:10000, list 24-24-06, 180:184, 181:179, 180:179, 179:179, 179:178, 181:178, 181:184) bylo prozkoumáno a zdokumentováno celkem 18 sídlištních objektů souvisejících s již dříve známou osadou pozdní doby bronzové a starší doby železné (viz Fojtík 2005, 70–71, lok. č. 7 v mapě na str. 82; zde úplný přehled pramenů a literatury).

Protohistorickému osídlení blízkého okolí stavby nasvědčuje příměs v podobě ojedinělého drobného zlomku šedé na kruhu točené keramiky zdobené svazkem vlnic, který se hlásí k okruhu tzv. „jířkovicického zboží“ pozdní doby římské.

Pavel Fojtík

Literatura

Fojtík, P. 2005: Pravěké a raně historické osídlení katastru obce Ohrozim (okr. Prostějov). *Střední Morava* 21, 59–86.

Resumé

Ohrozim (Bez. Prostějov), „Hrabovec“, Parz. Nr. 367/20. Römische Kaiserzeit. Siedlung (?). Rettungsgrabung.

OLDŘIŠOV (OKR. OPAVA)

„Na plšské cestě“, ul. U Naplatek, parc. č. 1130/182, 1130/189. Doba římská. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace v souřadnicovém systému S-JTSK: parcela č. 1130/182 Y: 492804.81, X: 1082185.59; parcela č. 1130/189 Y: 492808.25, X:1082236.26

Tak jako v minulých letech, tak i v roce 2018 pokračovala výstavba rodinných domů v ulici U Naplatek v obci Oldřišov (k minulým výzkumům více: Hlas, Krasnokutská 2008; Kiecoň 2012; Krasnokutská 2007; 2009a; 2009b; 2010; Krasnokutská, Zezula 2007; Tichá Krasnokutská 2017; 2018). V letošním roce byla zastavována zejména nejzápadnější část prostoru, známého již od roku 2006 jako místo sídliště przeworské kultury a eneolitické kultury kulovitých amfor. Postupující výstavbou jsou získávány nové poznatky o rozsahu i hranicích sídlištního areálu, který se nachází na úpatí mírného severovýchodně orientovaného svahu v nadmořské výšce 291–294 m, přibližně 100 m jižně od vodoteče Bílá voda.

Pracovníci Odboru archeologie Národního památkového ústavu v Ostravě kontrolovali v průběhu

roku v ulici U Naplatek na deset ohlášených stavebních akcí, z nichž dvě byly pozitivní. Na parcele č. 1130/182 (akce Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ostravě č. 12/18) byla od dubna do května zkoumána germánská polozemnice (obr. 2), která měla tvar obdélníka o rozměrech 4,2 × 2,6 m a orientaci ve směru JZ–SV. Zahloubena byla cca 0,3 m do sprašového podloží, v interiéru se na kratších stranách nacházely tři jámy po kůlech (vždy v rozích a uprostřed stěny). V západní části dna objektu byly zaznamenány menší mísovité zahloubeniny a několik malých sloupových jamek. Typologicky ji můžeme přiřadit k Droberjarovu typu C2 (Droberjar 1997). Keramický soubor datujeme do období doby římské, kdy do prostoru českého Slezska zasahovala przeworská kultura.

Další pozitivní akce byla realizována ještě v květnu na parcele č. 1130/189 (akce č. 52/18), kdy byla stavbou narušena hruškovitá zásobní jáma (obj. 500), bohužel bez materiálu, který by ji mohl datovat.

Tereza Tichá Krasnokutská

Literatura

Droberjar, E. 1997: *Studien zu den germanischen Siedlungen der älteren römischen Kaiserzeit in Mähren*. Fontes Archaeologici Pragenses 21. Pragae: Museum nationale Pragae.

Hlas, J., Krasnokutská, T. 2008: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 49, 345.

Kiecoň, M. 2012: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 53(1), 185–186.

Krasnokutská, T. 2007: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 48, 398–399.

Krasnokutská, T. 2009a: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 50, 271, 329.

Krasnokutská, T. 2009b: Polykulturní sídliště v Oldřišově „Na plštské cestě“, okr. Opava. In: *Sborník Národního památkového ústavu v Ostravě 2009*. Ostrava: Národní památkový ústav, 162–169.

Krasnokutská, T. 2010: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 51, 385.

Krasnokutská, T., Zezula, M. 2007: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 48, 488–489.

Tichá Krasnokutská, T. 2017: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 58(1), 254.

Tichá Krasnokutská, T. 2018: Oldřišov (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 59(1), 208–209.

Resumé

Oldřišov (Bez. Opava), „Na plštské cestě“, U Naplatek Str. Römische Kaiserzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 2. Oldřišov. Půdorys prozkoumané zahloubené chaty (obj. č. 500).

Abb. 2. Oldřišov. Grubenhaus (Objekt Nr. 500).

OPAVA (K. Ú. VÁVROVICE, OKR. OPAVA)

Ulice Novosvětská, parc. č. 538/6, 538/9. Doba římská. Sídliště. Záchranný výzkum.

V roce 2018 byla realizována 2. etapa záchranného výzkumu v místech polykulturní lokality na JZ okraji obce Vávrovice. Vedle žárových lužických hrobů (viz oddíl Doba bronzová) byly dokumentovány objekty a uložení náležející przeworské kultuře.

Stejně jako v první etapě záchranného výzkumu (Tichá Krasnokutská 2018), tak i v druhé etapě byly dokumentovány uložení a objekty dokládající existenci germánského (resp. przeworského) sídliště. Odkryto bylo několik běžných sídlištních jam a zřejmě se stavba dotkla i výplní dvou zahloubených chat. Jelikož nebyly nalezeny situace odkrývající ve větších plochách, ale v úzkých liniových výkopech a menších sondách, nebyly zjištěny kompletní půdorysy žádného sídlištního objektu.

Tereza Tichá Krasnokutská

Literatura

Tichá Krasnokutská, T. 2018: Opava (k. ú. Vávrovice, okr. Opava). *Přehled výzkumů* 59(1), 209–210.